

GAIA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Naam van Griekse herkomst: 'de aarde'.

*

Varianten

Gaea (Grieks), Gè (Grieks), Gea

*

Gaia in de mythologie

Gaia (de Aarde) was voortgekomen uit de god van de Chaos. Uit haar verbintenis met Uranos (de Hemel) werd de oudste generatie goden geboren: de Titanen.

Maar Uranos belette haar verdere goden te baren door boven op haar te blijven liggen.

Waarschijnlijk wordt hier gezinspeeld op een wisseling van godsdiensten in oeroude tijden: de oude goden werden losgesneden, zodat er nieuwe konden komen ('geboren worden').

Gaia riep de hulp in van haar Titanenzoon Kronos; samen wisten zij Uranus op hardhandige wijze van de aarde los te snijden. De regering over het heelal werd veroverd door de Titanen. Nu bracht Gaia, de aarde, nog de met sterren bezaaide hemel voort, de oceaan en de schitterende heuvels, waar de lieflijke nymphen verblijf houden, de eenogige Cyclopen, de Giganten, oersterke wezens met honderd armen en vijftig koppen, en tenslotte het monster Typhoës (of Typhon).

Opnieuw ontstond er een strijd. Nu werd moeder Aarde zelf het slachtoffer. De Giganten bonden de strijd aan met de Titanen en wisten uiteindelijk Zeus aan de macht te krijgen.

Moeder Gea deed nog een laatste poging om de machtsovername door de nieuwe goden te verhinderen; zij stuurde Typhon erop af. Maar zelfs dat afschrikwekkende monster moest het onderspit delven tegen Zeus.

Wat betekenen deze mythen? Net als boven wordt hier waarschijnlijk op mythishe wijze verteld, hoe in de vroegste tijden van de Griekse cultuur de oude godsdienst, verpersoonlijkt door de goden ervan, werd vervangen door een nieuwe.

Gaia geldt in de Griekse mythologie als De Grote Moeder en is vergelijkbaar met Grote Moeders uit andere culturen, zoals Inanna, Ishtar (Perzië), Artemis (Griekenland), Isis (Egypte) en Sjakti (India).